



CVETJE

z vrtov sv. Frančiška.

Časopis za naše verno ljudstvo,

zlasti za ude tretjega reda

sv. Frančiška.

XXXVI.

2.

Vsebina 2. zvezka:

	Stran		Stran
Na Svečnico (pesem)	33	Iz marib. skupščine III. r. sv. Franč.	44
Božje previdnosti nova pota v Stari		Duhovne vaje v Kamniku	45
In stara pota v Novi zavezi	33	Razgled po serafinskem svetu	46
Papež Benedikt XV.	38	Priporočilo v molitev	47
Pot v nebesa	42	Zahvala za vslišano molitev	48
Dopisi:		Darovi	48

Izhaja vsakega prvega v mesecu. Stane cel tečaj (12 zvezkov): **3·50 K.**

Naslov za naročila: **»Cvetje«, Kamnik, Kranjsko.**

Tiska Ant. Slatnarjeva tiskarna.

Drage Slovenke!

Za nami leži štiriletna vojna, mučeniška doba slovenskega naroda, polna krvi, solza, razdejanja. Dokaj časa bo še preteklo, preden bo vse to popravljeno in poravnano.

Temna je ta žalostna doba naše zgodovine, toda ne brez svitlih točk. Kot ena najsvitlejših točk je slovenska žena, slovensko dekle. Junaška v tihem trpljenju, v znoju in boju za obstanek svojega doma, velika v zvestobi do svoje poštenosti in vernosti, navdušena za pravice svojega naroda. Nikjer ni žena tako zvesto čuvala doma možem in očetom, ki so krvaveli v strelskih jarkih, kot ga je čuvala slovenska žena, slovensko dekle.

Moč in zmožnost Slovenke sta se v vojni sijajno izkazali.

Sedaj pa gre zato, da popravimo globoke rane, ki jih je zadala vojna, ne samo gospodarske, temveč tudi dušne rane. In tudi pri ogromnem delu slovensko ljudstvo ne bo moglo pogrešati svoje žene, svojega dekleta.

Dosedaj pa Slovenke nimajo ženskega glasila, kjer bi povedale svoje težnje in zahteve, svoje mnenje in svoje misli, nimajo svojega časopisa, odkoder bi naše žene in dekleta črpale svojo izobrazbo. Prav zato je podpisani konzorcij prevzel težko nalogo, da izdaja ženski časopis, ki naj zbudi vse naše ženske dušne moči in jih zbere v svojo lastno korist in korist celega naroda. Novi list, katerega prva številka izide koncem tega meseca, se imenuje

„SLOVENKA“,
glasilo slovenskega ženstva.

»Slovenka« bo prinašala poučne članke iz vseh ženskih strok.

»Slovenka« bo obravnavala o ženskem stališču v javnosti, o ženskih šolah, o vzgoji otrok, o gospodinjstvu, o ročnih delih, o ženskem pravnem varstvu, o ženskem stališču na kmetih in v mestih, o ženskih poklicih itd.

»Slovenka« bo prinašala tudi lične črtice, povesti in pesmi.

CVETJE

XXXVI. tečaj.

V Kamniku, februar 1919.

2. zvezek.

P. EVSTAHIJ:

Na Svečnico.

Simeon v naročje vzame
Jezusa, najljubši dar . . .
Sveti starček, prosi zame,
da me vname sveti žar!

Dihni vame misli svete,
o Marija, čisti soj,
daj še meni božje Dete,
ljubil da ga bom s teboj!

Pojdi k Luči, srce moje,
bodi živ in svet oltar,
Jezusu naj duša poje,
v njem postane nova stvar!



P. JERONIM KNOBLEHAR:

Božje previdnosti nova pota v Stari in stara pota v Novi zavezi.

2. Melkizedek.

prejšnjem zvezku Cvetja smo brali, kako sta se Abraham in Lot ločila. —

Zaradi ljubega miru se je Abraham zadovoljil s slabejšimi pašniki in je mlademu Lotu v ljubeznivi nesebičnosti prepustil boljše kraje.

Také dobrodušnosti pa Bog ni pustil brez plačila: prikazal se je zopet Abrahamu in mu je rekel: „Povzdigni svoje oči in poglej proti severu in jugu, proti vshodu in zapadu! Vso zemljo, ki jo vidiš, hočem tebi dati in tvojim potomcem vekomaj!“ (Gen. 13, 14).



Kmalu na to se je Abraham po načinu nomadov s svojimi čredami preselil en dan hoje v bližino Hebrona v dolino Mambre, šest ur hoda od Betlehema proti jugu.

Tu je ostal do razdejanja Sodome. Potem pa se je preselil v Bersabo dalje proti jugu. Tu je storil Bog zvezo z njim. Tu mu je bil rojen Izak: tū je Abraham umrl in bil pokopan v Hebronu na istem prostoru s Saro, svojo ženo: njun grob se je tu v Hebronu ohranil do današnjega dne.

Nekaj let potem, ko sta se bila z Lotom ločila, se je zgodilo, da so se nekateri šejki ali poglavarji rodov, ki so stanovali okoli Mrtvega morja, uprli proti Babiloncem, pod katerih oblastjo so bili tisti kraji. Z oboroženo silo so le-ti zatrli vpor in prebivalce odpeljali v sužnost, njihovo premoženje pa zaplenili. Med odpeljanimi je bil tudi Lot s svojo družino. Posrečilo pa se je enemu izmed Lotovih hlapcev, da je ušel in prišel v Hebron, Abrahamu povedat, kaj se je zgodilo.

Abraham brž zbere svoje ljudi, nekaj čez 300 oboroženih hlapcev, hiti za Babilonci, jih dojde daleč gori nad Damaskom, ponoči napade, premaga in reši Lotā z družino in premoženjem vred in se srečno vrne v svoje kraje.

Pred Jeruzalemom pa mu pride nasproti jeruzalemski kralj Melkizedek. Sprejme ga z vso častjo kot zmagovalca.

Sedaj pa se zgodi nekaj nenavadnega: Abraham je vedel, da so Kananejci, prebivavci te dežele, malikovavci: jeruzalemski kralj Melkizedek pa ga pozdravi z besedami: „Blagoslovljen bodi Abraham od Boga Najvišega, Stvarnika nebes in zemlje: in češčen bodi Bog Najviši, ki je dal sovražnike v tvoje roke!“ „Nato Melkizedek daruje Bogu Najvišemu kruh in vino.“

Abraham se začudi: toraj jeruzalemski kralj veruje v enega Boga, časti pravega Boga? Njemu daruje nedolžni dar kruha in vina in ne kakor drugi Kananejci, gnjusnih darov malikovavstva ali celo živih otrok v žgavni dar? In Abraham, prevzet od veselja, da je našel sebi enakega moža, ki ni malikovavec, ampak kakor tudi vnanjost kaže, ne samo kralj, temuč ob enem svečenik v službi Najvišega, — pade predenj na kolena in prosi, naj blagoslovi njega in njegove spremljevalce:

Toda ne samo veselje nad pravovernostjo Melkizedeka je prevzelo Abrahama; ta sv. oča je bil poln božjega duha. Njegovo duhovno oko gleda v Melkizedeku moža, čigar skrivnostno vzvišenost je opeval pozneje kralj David v psalmih, čigar predpodobno daritev je omenil Malahija, čigar pomen kot predpodobo Mesije je opisal sv. Pavel v listu do Hebrejcev.

Katoliška cerkev obhaja poseben praznik, presv. Rešnjemu Telesu v čast: s to skrivnostjo pa je kralj Melkizedek in njegova daritev v najtesnejši zvezi. Kako?

1) Skrivnostno vzvišena je oseba Melkizedeka: očitvidno nadkriljuje, presega v časti Abrahama, očeta vernikov, božjega ljubljenca in svečenika v svojem rodu: sedaj pa zanj in za njegove ljudi daruje Melkizedek, on ga blagoslavlja in Abraham njemu daje desetino. Kruh

in vino prinaša s seboj Melkizedek, ne kot živež Abrahamu in njegovim hlapcem, ki imajo sami vsega dosti, ampak kot daritvene stvari, kar kaže dostavek: „zakaj Melkizedek je bil duhovnik Boga Najvišega!“ (Gen. 14). Ta njegov vzvišeni poklic povdarja tudi kralj David v 109 ps. v. 4, ko pravi o Mesiji: „Ti si duhovnik na veke po redu Melkizedeka,“ na Melkizedeka se ozira prerok Malahija, ko napoveduje nekrvavo daritev N. Z., čije predpoda je bila Melkizedekova daritev kruha in vina.

Prav posebno pa poveljuje sv. Pavel Melkizedeka kot predpoda Jezusa Kr. po njegovi, Kristusovi, božji in človeški naravi:

V listu do Hebrejcev pravi sv. Pavel: „Melkizedek je bil brez očeta, brez matere, brez rodovinstva, o njem ne vemo niti začetka njegovih dni, niti konca njegovega življenja, in v tem je podoba Sinu božjega!“ (7, 3 ad sensum).

Sv. Pavel tako-le sklepa: Glejte, o Melkizedeku sv. pismo nič ne pove, iz katerega rodu je bil, kje in kedaj se je rodil, kje in kedaj je umrl. Nenadoma stopi na plano in zopet zginé, kakor da bi ne imel ne očeta, ne matere, ne začetka, ne konca življenja. Celó njegovo življenje se zgublja v neskončno kraljestvo domnevanja in negotovosti! Vse to pa ima svoj pomen božjih skrivnosti, uči sv. Pavel. Zdi se, kakor bi bil Melkizedek iz neba padel in bi bil zopet gori vzet. In v tem je podoba Tistega, ki je res od vekomaj, ki po svoji božji naravi v nebesih ni imel matere, in ki po svoji človeški naravi na zemlji ni imel očeta.

Podoba je Mesije, ki je na čudežni način na svet prišel in se včlovečil, potem pa, ko je dokončal krvavo daritev, in nam zapustil nekrvavo daritev na oltarjih v spomin, je čudežno zopet odšel v nebo.

V zvezi z Jezusom, Odrešenikom, je tudi pomen njegovega kraljevega imena: Melkizedek pomeni: kralj pravičnosti. Kdo je na zemlji kralj pravičnosti? Kdo drugi, kakor On, v čiger ustih ni bilo krivice, v čiger življenju ni bilo greha, ki je bil po krivici obsojen na križ, da bi mi v pravičnosti živeli?

Njegov, Melkizedekov, naslov in dostojanstvo na zemlji je bilo, se je glasilo: kralj iz Salema t. j. kralj miru. Kdo je pravi kralj miru? Ali ni tisti, ki je prišel vkrotit sovražnika miru, satana, ali ne tisti, ki je nosil v znamenje kraljevega svojega veličanstva trnjevo krono?

Bivališče, prestolnica Melkizedeka je Salem, Jeruzalem. Prvikrat se tu imenuje v sv. pismu Jeruzalem, pa že prvokrat je to mesto prevzeto od preroškega duha Melkizedeka, obdano od duhovskega njegovega dostojanstva. To je pač mesto, kjer so se prerokovanja o Mesiji spolnila, kjer je Mesija nastopil kot veliki duhovnik najprvo v dvorani zadnje večerje, potem pa na Kalvariji.

Staro judovsko izročilo trdi, da je bil Melkizedek ustanovitelj mesta Jeruzalema. Glejte predpoda kralja Jezusa Kristusa, ki v nebeškem Jeruzalemu kraljuje vekomaj!

2) Melkizedek pa je ne samo kot kralj, ampak tudi kot duhovnik Najvišega predpodoba Kristusa, Njegovega večnega duhovništva in Njegove daritve, ki se na zemlji ponavlja do konca sveta.

Melkizedek ni predpodoba Kristusa in njegove daritve na križu, ki se je enkrat izvršila, ampak Njegove daritve na naših oltarjih, ki se ponavlja, ki se bo vršila, dokler bo cerkev božja stala na zemlji.

Krvava daritev na križu je imela svojo predpodobo v krvavih daritvah St. Z. in Aronovo svečeništvo je bilo predpodoba Kristusovega svečeništva na križu: V Kristusu pa so bile krvave daritve kot predpodobe Njegove krvave žrtve na križu spolnjene in končane in sedaj je na njihovo mesto stopila nekrvava daritev, ki je imela svojo predpodobo v daritvi Melkizedekovi in se je imela nadaljevati do konca sveta.

Kruh in vino daruje Melkizedek. Kruh in vino sta tvarini nekrvave daritve na oltarju.

Zakaj daruje Melkizedek to dvojno tvarino in ne klavnih živali?

Zato ker je kralj miru, kar pomeni beseda Salem: in z mirom se bistvo tvarine kruha in vina bolj vjema, kakor pa daritev klavne živali, ki jo je bilo treba siloma umoriti, vzeti jej na surovi krvavi način življenje: prelita kri pa je znamenje vojske, znamenje boja, ki je bistvu miru nasproten.

Kruh in vino je vporabil tudi Gospod pri nekrvavi daritvi, ker je tudi On kralj miru.

Kruh in vino je Melkizedek daroval Najvišemu v znamenje hvaležnosti, da je Abraham premagal sovražnike, ki so v boju pomandrali žitno polje in polomili trsje: daritev kruha in vina je imela tudi značaj prošnje, naj bi Bog obvaroval Abrahama in njegovo ljudstvo šibe vojske, v kateri ne more uspevati miroljubno delo na polju in v vinogradu.

Kruh in vino je vzel Gospod za svojo nekrvavo daritev, ki je znamenje miru med Bogom in človekom. Znamenje sovražne nasilnosti je imela Kristusova daritev na križu; za to je bila krvava: znamenje prijaznega miru je nekrvava daritev na oltarju po svoji tvarini, kruhu in vinu, miru, ki nam ga je prinesel Kristus Gospod, po tem ko nas je spravil z Bogom.

Kako pomenljivo je tedaj, kar nam sv. pismo pripoveduje o Melkizedeku in njegovi daritvi, predpodobi Kristusa in nekrvave daritve, sv. maše.

3) Toda še eno lepo podobo in sičér češčenja Kristusa v Najsv. Zakramentu imamo v tej zgodbi Abrahama in Melkizedeka.

Abraham prihaja z boja, na čelu oborožene in zmagovite svoje čete. Slavnostne bojne pesmi se glase, bojni rogovi pojo. Od mestnega židovja se odbija odmev veselega slavja. Skozi mestna vrata pa se v lepem redu zvrstoma pomika jeruzalemsko ljudstvo v slavnostni opravi, v slavnostnem razpoloženju.

Najprej gredo otroci: palmove in oljične vejice vihte v rokah in kličejo hosana Abrahamu, iz ust otrok doni slava zmagovavcu, ki prihaja v

imenu Gospodovem. Za njimi stopajo device; ovenčane sè zelenjem in cvetjem spremljajo s harpami in cimbalami slavnostne pesmi zmagovitemu Abrahamu v čast.

Sedaj prihaja svečano v sredi svojih dvornikov in vsega drugega jeruzalemskega ljudstva, veliki duhovnik in kralj, častitljivi Melkizedek. Za njim neso služabniki vse potrebno za daritev.

Melkizedeka pozdravi ponosni glas Abrahamovih bojnih trobent, Abraham se prikloni kralju in svečeniku Najvišega. Melkizedek pa v glasni molitvi zahvali Najvišega za zmago, ki jo je dal svojemu zvestemu služabniku Abrahamu, daruje kruh in vino Bogu v znamenje hvaležnosti in prošnje za mir, na to pa blagoslovi v imenu Najvišega, Gospoda vojnih trum Abrahama, njegovo četo in vse pričujoče.

Glejte, predpodobo slavnosti v praznik Presv. R. Telesa.

Naš veliki duhovnik in kralj nebes in zemlje, v podobi belega kruha in v rokah svojega služabnika v zlatem kraljevem sijaju monštrance, stopa v slavnostnem sprevodu po mestnih ulicah. Nešteto otrok ga z radostjo spremlja, mala deca mu potresa cvetlice na pot. Verno ljudstvo se mu poklanja v tihi spoštljivosti. In kakor da naj bi ne manjkalo prizora Abrahamovih bojnih čet in glasov bojnih trobent, spremlja Najvišega Gospoda vojnih trum in delivca zmag kraljevo vojaštvo in mestne ulice odmevajo od bojevitih zvokov vojniške glasbe. Vse je prevzeto od radosti!

Svoj višek pa dosežejo čustva vernega kristjana pri tej slavnosti takrat, ko se med sveto tišino „Veliki duhovnik po redu Melkizedekovem“ Gospod Zveličar, pod podobo belega kruha v rokah svojega služabnika vspne kvišku in slovesno blagoslovi klečeče verno ljudstvo!

Glejte krasno podobo, čudovito lep prizor procesije in blagoslov s Presv. Rešnjim Telesom! Kako daleč v preteklost sega njen izvir, in kako pomenljiva je bila njena predpodoba!

Abraham seveda ni mogel videti, spoznati in si razlagati vseh potez te predpodobe, katere glavni osebi sta bila Melkizedek in on, katere glavni predmet in središče pa je bil po njenem pomenu Evharistiški beli kruh, Presv. R. T.

Videl pa je Abraham, ki je bil poln božjega duha, v Melkizedeku in njegovi daritvi predpodobo tistega Velikega duhovnika, čiger daritev bo v smislu Malahijevega poznejšega prerokovanja pregnala, odrinila in nadomestila vse druge daritve St. Zaveze, namreč daritev sv. maše.

Sedaj razumemo, zakaj očak Abraham, ki je bil sam svečenik svojemu rodu po tem čudovitem snidenju z Melkizedekom in njegovem darovanju, sam ne daruje klavnih živali, kakor je to storil v Sihemu, v Betelu, v Egiptu in povsod tam, kjer ga je gnalo k temu njegovo verno srce. Abraham čuti bližino Boga, kateremu služi Melkizedek: čuti pa tudi pomenljivost njegove daritve. Ob tej daritvi nimajo prostora krvave daritve St. Zaveze.

Sv. pismo nam dalje pove, da je Abraham podaril desetino plena Melkizedeku, kakor je to Bog ukazal pozneje Mojzesu, naj zapiše v postavo, da je desetina pridelkov zemlje in tudi plena iz bojov delež njegovih služabnikov, ki oltarju služijo in ki naj tudi od oltarja žive.

Nato sta se Abraham in Melkizedek ločila. Od tedaj Melkizedek popolnoma zgine s sv. pisemskega prizorišča, Abraham pa čedalje bolj stopa v ospredje kot mož božji in nositelj velikih božjih obljub.



P. NIKODEM:

Papež Benedikt XV.

VII. V Bolonji.

a) Škof in duhovščina.



ardinal Svampa je zapustil nadškofiji bolonjski dobro duhovščino, s katero je naslednik lahko bil zadovoljen. Na pastirskih obiskovanjih se je hotel novi nadškof s svojimi duhovniki bližje seznaniti. Sicer obiskovanje ni veljalo samo duhovščini, temuč celi župniji; duhovni gospodje so pa dobili navodila, kaj in kako bi se dalo v tem in onem še kaj zboljšati ali popraviti. Kako se je škofovo naročilo izvršilo, o tem je poročal dekan, ki je za njim čez dva meseca moral obiskati župnijo.

Cela štiri leta je nadškof potreboval, da je obiskal vseh 392 župnij. Dne 22. decembra 1913 je zaključil prvo vrsto pastirskih obiskovanj v stolnici s slovesno sveto mašo in zahvalno pesmijo „Te Deum“. Od srca mu je smel priti hvalospev „Te Deum“. Spoznal je celo škofijo, vsaki kraj in vsako vas, tudi najmanjšo kapelo visoko gori v hribih. Poročila, ki so mu jih pošiljali dekani, so mu pripovedovala o novi gorečnosti gospodov župnikov, o tem, kako se je povišalo število obhajil, kako da so se odpravile razvade pri vernikih itd.

Po končanih obiskovanjih je nadškof namerjal sklicati škofijsko sinodo (cerkven zbor), h čemer je hotel povabiti mestne župnike in dekane na deželi, da bi na podlagi nabranih skušenj sestavil nove škofijske statute ali navodila v povzdigo in prospah verskega mišljenja in življenja. Medtem pa je Pij X. postavil komisijo za času primerno preureditev cerkvenega prava. To je bil vzrok, da je nadškof odložil sinodo.

Enkrat na leto je nadškof sklical dekane. Ob ti priliki so še obravnavala razna vprašanja ter brale modro prevdarjene razprave; in tako so ti shodi mnogo pripomogli k prenovljenju cerkvenega življenja.

Pod Kjezovo vladu je bilo v mestu in na deželi prenovljenih lepo število cerkvâ, večkrat ž njegovo podporo, med njimi biser vseh, Sv. Frančišek. Ker se je, potem ko so bile odpravljene utrdbe, Bolonja razširila daleč vun čez stare meje, je bila potrebna nova uredba župnij; ta se je začela 1911. To leto je škof dosegel obnovitev kapiteljna pri Sv. Petroniju — z dvajsetimi kanoniki.

V nemalo korist je bilo „Obrambno društvo za duhovščino“, ki ga je nadškof vstanovil in sestavil iz pravnikov duhovnih in svetovnih v ta namen, da je bilo pred sodiščem brezplačno na razpolago župnikom zoper kršenje cerkvenih pravic, pa tudi duhovščini sploh s svetom in zagovorom v pomoč in varstvo.

Z nadškofovimi odobrenjem in njegovo podporo je 1911 nastala „Zveza v pomoč bolnim ali siromašnim duhovnikom“, združena z nekakim zavarovanjem za življenje, s katerim so si mladi duhovniki morali zagotoviti brezskrbno eksistenco za starost. Sličen namen je imela starejša vstanova, „Gostišče sv. Vincencija“; po nadškofovem prizadevanju pa se je tu vstanovila še bolnišnica za duhovnike.

Leta 1910 je nadškof vstanovil list „Bulletino“, mesečnik, ki naj bi obsegal na leto okoli 500 strani, obravnaval za razno, duhovne pastirje mikajočo snov. Prvi zvezek je izišel 1. oktobra. Vpeljal ga je nadškof sam z zelo toplim priporočilnim pisanjem.

V vsem in pred vsem ga je vodila vzvišena misel, poglobljena nadpastirjeva skrb je bila: gojiti in pospeševati resnično pobožnost pri svoji duhovščini. Dvakrat na leto ji je dajal priliko za duhovne vaje, enkrat na mesec vabil k „mesečni samoti“, ki se je priredila za duhovnike v tem ali onem samostanu. Teh vaj se je sam vselej udeleževal. — V Bolonji se štiri-deseturno češčenje presv. Rešnjega Telesa vrsti od cerkve do cerkve. Tudi v tem je dajal nadškof duhovnikom najlepši zgled. Dan za dnevom je opravil uro češčenja pred izpostavljenim presv. Zakramentom.

Očetovsko skrb je obračal za izobrazbo duhovniškega naraščaja. V Bolonji je vstanovil kardinal Medzofanti škofijsko gimnazijo. Kjeza je 1. 1910 zavod na novo vredil in zlasti stavil na poduk v latinščini in grščini večje zahteve. Pri izpitih je predsedoval sam, da se je osebno prepričal o napredovanju gojencev, takisto je sam razdelil darila (premije). — In kaj naj rečemo o njegovi skrbi za bogoslovce? Rad je obiskal ta zavod; skoraj vse bogoslovce je poznal po imenu in vedel, kaj ima pričakovati od posameznega. Ob duhovnih vajah in praznikih jim je navdušeno govoril o duhovniškem poklicu. Dnevi posvečevanja mladih klerikov so bili njemu najsvetejši. Nežna ljubezen do bogoslovcev mu je pa prizadejala tudi mnogo skrbi polnih ur, kakor bomo precej slišali.

Dve težki nalogi, pravim, je zapustil kardinal Svampa ko dediščino svojemu nasledniku: cerkev Srca Jezusovega in bogoslovno semenišče. Zidanje cerkve Srca Jezusovega, ki je bila še le na pol dodelana, se je moralo dovršiti. Ali še večjo skrb mu je napravljalo bogoslovno semenišče, stoječe ob najživahnejšem in torej neprimernem kraju. Že kardinal Svampa ga je

hotel preložiti, pogajanje za prodajo stare hiše in za nakup zemljišča za novo stavbo je zapustil ko prav težko nalogo svojemu nasledniku. Zidanje bogoslovnice je Kjezi neprenehoma vrelo v glavi, tako izvolitev prostora, stavba in načrt, ker je bilo misliti pri vseh napravah na zdravstvene pogoje, in ne manj na to, od kod se bo dobil potrební denar. Če bi se staro poslopje prodalo za pol milijona, ne bo li pa novo stalo štirikrat toliko? Naloga je bila še obtežena, ko je sveta stolica izdala odlok, da ima semenišče v Bolonji biti obenem „Osrednje semenišče za Romanjo“, kjer bi imeli dobiti še semeniščniki iz sosednjih škofij v Romanji obenem z bogoslovci bolonjske nadškofije vzgojo in izobrazbo. In še eno! Slišali smo, da se je Kjeza pred bogoslovnimi vedami bavil z učenjem prava; in kolikrat se je pozneje prepričal o visoki vrednosti tega znanja. Kjeza je torej želel in hotel, da bi se v novi bolonjski bogoslovnici učilo pravo in sicer tako, da bi se mogla iz te vede pridobiti tudi doktorska čast. Pri novi stavbi bogoslovnice je bilo torej misliti tudi na prostore za pravoslovna predavanja, in kar je važniše, na zmožne učne moči. Če kje, je tu bilo treba odločnosti in vstrajnosti Kjezi, ki si je zidanje nove bogoslovnice stavil za poglavitno, rekli bi, življenjsko nalogo.

Naposled je bilo vendarle prodano staro semenišče za šest sto tisoč lir ter kupljen prostor za stavbo in vrt; 5. novembra 1912 je Kjeza mogel slovesno blagosloviti temeljni kamen. Nova stavba pa je komaj zrastle malo nad temeljni zid, kar je bil Kjeza povzdignjen na Petrovo stolico. Tako bo, kar je ko nadškof pričel, še le ko papež dovršil. Nad portalom stare bogoslovnice stoji grb ustanovnika — papeža Benedikta XIV., ki je bil tudi škof bolonjski, in po pogodbi morajo ta grb novi lastniki na svojem mestu pustiti. Papežev grb drugega Benedikta bo postavljen nad vhodom novega semenišča, da bo v Bolonji še po stoletjih pričal o požrtvovavni gorečnosti enega njenih nadškofov.

Kjeza je umel s svojo duhovščino tako ravnati, da ga je obenem spoštovala in ljubila. Duhovščina je kmalu spoznala njega mišljenje in njegove želje in lastnosti, skušala se je vesti temu primerno. — Kjeza se je navadil pri kardinalu Rampoli marljivosti in tak je bil tudi kot nadškof. S tisto vestnostjo, kakor prej ko državni podtajnik je opravljaj zdaj svoja škofovska opravila. Razne listine in pisma od uradov in župnij — vse je z lehkoto in spretnostjo reševal lastnoročno. Kedor je imel ž njim opraviti, ga je našel vedno pripravljenega. Ali kratek je bil v odgovorih in rešitvah. Za nepotrebne pogovore mu je bil čas predrag. Marisikomu se je zato morebiti v prvem občevanju Kjeza zdel neprijazen, zlasti ker je kardinal Svampa bil nad vse domač in priljuden. Za očetom, se je zdelo, je nastopil gospod.

Na pastirskih obiskovanjih je navadno dvakrat pridigoval, zjutraj in popoldne. Vmesni čas je porabil za natančni vpogled duhovnije. Neredko se je isto popoldne odpeljal na sosednjo župnijo. V cerkvah in kapelah je hotel, da vladaj v njih največja snažnost; župnik, ki slabo skrbi za vidno cerkev — tako je sodil — zanemarja tudi nevidno v dušah svojih župljanov. Ostro se je držal časa. Neki duhovnik nadškofijske pisarne se je

enkrat zakasnil štiri minute. „Ali moja ali pa vaša ura ne gre prav,“ mu je rekel nadškof.

Na pastirskih obiskovanjih je moral biti obed zelo priprost in skromen. „Varčujmo, da bomo mogli pomagati ubogim,“ je imel navado reči. Pri mizi je bila duhovnikom dovoljena večja prostost. Bolonjski župniki bi nam mogli povedati marisikatero kratkočasno črtico. Tako si je Kjeza umel pridobiti spoštovanje, ljubezen in zaupanje svoje duhovščine. Semtertja se je res moral pokazati ostrega, da je napake odpravil. Vendar mu je bilo ljubše, ako je mogel razodevati dobrotó. Ne moremo si kaj, da ne bi navedli tu izmed mnogih vsaj dve mični dogodbici.

Neki mestni župnik pride k nadškofu ter prosi, naj zapove nekemu duhovniku, da naj mu pomaga pri spovedovanju. Na to odvrne škof, da se mu tu ne zdi primerno zapovedovati. Hoče pa stvar vendarle rešiti; on sam da pride tokrat pomagat. Tako je tudi storil; določenega dne je prišel in pomagal spovedovati celo popoldne do pozne noči, in drugo jutro zopet od pete ure naprej.

Drugikrat pride k nadškofu neki od starosti vpognjen župnik z dežele. Župnija njegova se je razprostirala visoko zgoraj na višavi, na strmem po-bočju, pritisnjena kakor lastovičje gnezdo ob steno. Ni pa prišel stari gospod morebiti, da bi prosil v pokoj ali za lažje mesto; nasprotno želel je zgoraj ostati, dokler mu ljubi Bog ne podeli še višjega mesta zgoraj v nebesih. Nekaj drugega je hotel od nadškofa: njegov blagoslov — za se in za svojo župnijo, da bi mogel s pičlimi močmi, ki mu jih je starost še pustila, spolnjevati svoje dolžnosti in še kaj dobrega storiti v svoji župniji. Nadškof je bil pripravljen uslišati starega častitljivega gospoda, in sicer pod tem pogojem, da pride sam v župnijo ter tam podeli blagoslov njemu (župniku) in ljudstvu. Starček je hotel skrajaj ugovarjati, da naj se nadpastir ne trudi tako visoko v gore; ali nadpastir je že določil dan za obisk dotične župnije. Obljuba je bila lažja kakor nje spolnitev. Do tiste hribovske vasi ni bilo nobene vozne ceste; nadškof je moral iti peš. Ali glej, niti pešpot ne vodi prav do vasi, ampak le do nekaj sto metrov pod njo; da prideš gori v vas, moraš naposled iti po potočni strugi, ki je res večinoma suha, kar pa slučajno tedaj ni bila, ker je šel nedavno prej dež. Pa škof se ne da prestrašiti. Kmetje tiste vasice mečejo v potok velike kamne pred njim, in nadškof mora skakati, da pride naprej, od kamna do kamna. Zgoraj v cerkvi je že čakala vsa zbrana občina. Nadškof opravi službo božjo z očetovskim nagovorom in podeli vsi majhni čedi in pastirju svoj škofovski blagoslov. S to dogodbo storimo konec temu odstavku, ker se dotika že Kjezovega apostolskega delovanja med ovčicami, ki pa zasluži, da o njem posebej spregovorimo.



Pot v nebesa.

Premišljevanja o večnih resnicah in o trpljenju Jezusa Kristusa.

Spisal sv. Leonard Portomavriški, poslovenil P. Alfonz Furlan.

Devetnajsto premišljevanje.

Kristus s trnjem kronan.



remišljuj, moja duša: ko so rabeljni končali neusmiljeno bičanje, zapazijo, da je na vsem razbitem telesu Jezusovem samo še njegova glava brez ran, izmislijo si, da bi jo ranili s strašnim in nezaslišanim mučenjem. Naberejo snop trnja; iz njega naredo krono in ž njo pokrijejo Jezusovo glavo, zatilnik in sencà; z železnimi rokavicami jo pritiskajo in s palicami tolčejo po nji, da prebadajo trni božjo glavo: „In so spletli krono iz trnja, in so mu jo na glavo djali . . . in ga tolkli po glavi.“ (Mat. 27, 29. 30). Bodeči trni so bili zabodeni v čelo, obrvi, senca in lobanjo ter so mučili tudi možgane Jezusove. Kri teče v curkih po božjem obličju, ramah in prsi; kakor ploha napaja zemljo. En sam trn, ki se zabode v levjo taco, že stori leva besnečega, kake bolečine so pa napravljali Gospodu ne samo eden trn, temuč sedemdeset ali kakor pravi sveti Bernard tisoč zbadljejev na tako občutljivem kraju. Med vsemi bolečinami, katere je Jezus trpel na svojem telesu, je bilo to strašno kronanje najhujše. O kako stoka moj ubogi Jezus! Podoben je nedolžni grlici pod trnjem. O moj Bog, kralj slave, svoje mučence venčáš s cveticami, sam pa hočeš biti kronan s trnjem! O koliko bolj bi se prilegalo to strašno trnje moji grešni in prevzetni glavi, kakor pa sencam mojega Jezusa! O neskončna dobrotà! Ti, nedolžni moj Gospod, hočeš, da te kronajo s trnjem, da boš mene grešnika v nebesih kronal s slavo! Zahvalim te.

2. Premišljuj, kako ti krvoločneži vzamejo Jezusu obleko in ga ogrnejo z raztrganim rdečim plaščem. Za žezlo mu dajo trst v roko, ga posadijo in se ž njim norčujejo kakor s kraljem. Stopajo predenj, zasmehovaje poklekujejo, zasramujejo ga in se ž njim norčujejo s pozdravnim vsklikom: Živel, kralj Judov! Nato stopajo k njemu, ga bijejo s pestmi, suvajo, tolčejo, dragajo, klofutavajo, po glavi tolčejo, trnje pritiskajo, pljujejo v njegov obraz: „In so pred njega poklekovali, in ga zasramovali, rekoč: Zdrav bodi kralj judovski! In so vanj pljuvali, in trst jemali in ga tolkli po glavi“ (Mat. 27, 29—30). Tako so pridevali zasramovanju bolečine in Zveličaja mučili. O Bog! Ta nebeški obraz, glava božja, in roke tistega, ki je ustvaril zoro in solnce, so zdaj tako ranjene! O moj Jezus, ti si vreden vse slave in časti, koliko hvaležnosti sem ti dolžan, ker si me hotel s tolikim trpljenjem rešiti pekla! —

Sad tega premišljevanja. Iz ljubezni do Jezusa, s trnjem kronanega, hitro zapodi ničemerne, nečiste, ošabne in prazne misli, katere ti vzbuja

hudi duh. Spominjaj se, da ponoviš Jezusu trnjevo kronanje, ako vanje privoliš. Ko je sveta Elizabeta premišljevala Kristusa s trnjem kronanega, je vzdihovala: Moj Jezus, moja ljubezen, ti si med trnjem, jaz pa med cvetlicami! O, v kolikih rečeh ti nisem podobna! Govori s sveto Terezijo: „Ne bom več grešila; ne več grehov, ne več grehov, ki so stali toliko krvi mojega Jezusa.“

Dvajseto premišljevanje.

Jezus je k smrti obsojen.

1. Premišljuj: ko je Pilat videl Jezusa tako zdelanega, je hotel ljudstvo geniti k usmiljenju, dá pripeljati Zveličarja na balkon, vsega razmesarjenega pokaže in reče: „Glejte, človek!“ Glejte človeka, kako je ves v ranah, ni več podoben človeku; hudo je zdelan, mož bolečin je. Ste li nasičeni? Rešimo ga tedaj! — Ta pogled bi presunil celo tigre, ali ti krvoločneži so bili bolj divji, začeli so kričati: „Proč ž njim, proč ž njim, križaj ga!“ (Jan. 19, 15). Kristus naj umrje! Na križ z Jezusom, na križ! Pilat jim odgovori: Kaj hudega je storil? Zakaj hočete, da naj križam vašega kralja? Ljudstvo je odvrnilo: Kakšen naš kralj naj bo ta? Mi nimamo drugega kralja kakor cesarja. Ako rešiš Kristusa, nisi prijatelj cesarjev. Pilat pa, da se ne bi zameril ljudstvu in zgubil cesarjevega prijateljstva, se je vsedel na sodnji stol in Jezusa k smrti obsodil. — O nehvaležno ljudstvo! Kaj? Hočeš na vsak način videti mrtvega Jezusa?! Ni li on tvoj največji dobrotnik, ki je nasitil toliko lačnih, ozdravil toliko bolnikov, rešil toliko obsedenih, potolažil toliko žalostnih, sprejel toliko grešnikov?! Hočeš mar njegovo smrt? — Da, mrtvega boš imelo, pa ž njegovim življenjem bo konec tudi tvojega duhovnega življenja. Ti pa Pilat, da se človeku ne zameriš, se rajši zameriš Bogu, vedi: zgubil boš zemeljsko in nebeško kraljestvo; sovražnik boš cesarjev in pri Bogu! — O nesrečni kristjan, slab politik: da ne zgubiš kake minljive in malovredne reči, žališ Boga! Zgodilo se bo tebi kakor Pilatu in Judom; zgubil boš časno in večno srečo.

2. Premišljuj, kako brezbožni rabeljni zgrabijo Jezusa kot krotko jagnje, potem ko je bil k smrti obsojen, in v njegovo večjo žalost in sramoto mu zapovedo, da naj sam nese križ, ki je bil določen za njegovo smrt. Ponižni in pokorni Jezus ga pogleda, objame in poljubi kot drag dar, katerega mu je poslal nebeški Oče; zdi se mi, da je poln hrepenenja rekel: Pridi, zaželjeni križ; iz nebes sem na zemljo prišel, da bi na tebi umrl; triintrideset let sem te iskal. Pridi, dragi križ, ti si ključ, s katerim bom odprl vrata nebeška svojim ljubljanim ovčicam. V kratkem boš oltar moje daritve in postelja za moje ranjeno telo. S temi besedami zadene križ na svoje slabe in ranjene rame. „In je svoj križ noseč ven šel.“ (Jan. 19, 17). Uvrstili so se vojaki in rabeljni z orodjem usmrtnitve. Razglasitelj vpije: „To je Jezus Nazareški, k smrti obsojen!“ Od vseh strani se gnete ljudstvo. Jezus se obrne proti Kalvariji, ves izmučen vsled velike teže križeve; kolikorkrat stopi, tolikokrat trpi smrtne bolečine. Jezus prične iti na hrib; prevelik križ teži

in tlači oslabeledo telo; Zveličar pade pod križem, ki ga teži, ponové se vse rane in bolečine; sam leži v svoji lastni krvi . . . Kristjan, glej Jezusa, „ki je črv, in ne človek; zasramovanje ljudi, in izvržek izmed ljudstva“ (ps. 21, 7). Ako ga ljubiš, spremljaj ga in jokaj; veseli se, da si zaničevan iz ljubezni do Jezusa, postoj in prevdari: ta, katerega premišljuješ tako ponižanega in ranjenega, je neskončni Bog!

3. Premišljuj, kako ti divji vojaki brez usmiljenja Jezusa tolčejo, da bi vstal; z nogami ga sujejo, za lase vlečejo in grdo ž njim ravnajo na poti. Izmučen Jezus bi rad vstal; ali zaradi velike slabosti zopet pade; sili se naprej, ali čez malo korakov izmučen zopet pade. Na tem težavnem potu večkrat pade oslabeledi Zveličar pod križem, ti rabeljni brez vere in upanja ga pa vsakikrat tolčejo, vlečejo in silijo iti . . . O moj žalostni Jezus, ti, čeprav si nedolžen, neseš ta težki križ! Jaz grešnik bi ga imel nositi, jaz, ki zaslužim sto in sto križev in tisočkratno smrt. Moja duša, pomagaj lajšati Jezusu to trdo težo; pomagaj mu nositi križ s potrpežljivostjo v nadlogah. Misli si, da tudi tebi pravi Jezus, kakor nekemu svojemu služabniku: Sin, ako me ljubiš in hočeš meni biti prijeten, pomagaj mi nositi ta križ! Kristjan, pomagaj nositi Jezusu križ, pa ne z besedami, ampak dejansko, kadar te zadenejo nadloge, bolezni, nesreče. To se pravi Jezusa resnično ljubiti, v dejanju ga posnemati.

Sad tega premišljevanja. V trpljenju se spominjaj umirajočega Jezusa pod križem. Ako iz slabosti padeš pod težo nadlog, hitro vstani brez vznemirjanja in obupanja in prosi Jezusa, da naj te okrepi! Združuj svoje trpljenje z Jezusovim trpljenjem v duhu pokore za grehe, Kristusov križ naj bo tvoja tolažba v žalosti!

Dopisi.

Iz mariborske skupščine III. reda sv. Frančiška.

O stanju in delovanju leta 1918.

Slovesen sprejem novih udov in obljub je bil trikrat: 1. januarija, 19. marcija in 29. junija. Na novo sprejetih je bilo v Mariboru (brez podružnic) 55, med temi 10 moških. Takih, ki so obljube napravili, je bilo v glavni zapisnik vpisanih 36, med njimi 6 moških. Novinci so se vpisali v poseben zapisnik „za novince“.

Od nedelje, dne 3. marcija 1918 zvečer ob šesti uri, do četrtega, dne 7. marcija zvečer do polu sedme ure so bile svete duhovne vaje za ude tretjega reda v nemškem in slovenskem jeziku. Nemška premišljevanja je imel p. Kerubin Koller, vikarij in ravnatelj III. reda v kapucinskem samostanu v Knittelfeldu na Zgornjem Štajerskem, slovenska pa p. Ladislav Hazemali, gvardijan in ravnatelj III. r. v kapucinskem samostanu v Celju.

Mesečni shodi v domači baziliki za Slovence, in v kapeli sv. Frančiška za Nemce so se redno obhajali.

Seje predstojništva so bile: 3. febr., 30. junija, 15. in 29. decembra.

Poseben poduk novincev je bil ob dnevih mesečnih shodov, po večernicah v kapeli sv. Frančiška.

Kanonično so bile ustanovljene podružnice tretjega reda v petih župnijah (poprej jih je bilo že 41): 42. Sv. Jakob v Slovenskih goricah, dne 10. marcija. 43. Stari trg, dne 7. julija. 44. Sv. Martin pri Slovenjgradcu, dne 18. avgusta. 45. Veržej, dne 29. septembra. 46. Lembah pri Mariboru, dne 4. decembra.

Podružnice, ki še niso kanonično ustavljene s pooblaščenim dušnim pastirjem so dosedaj organizirane: 1. Majšberg. 2. Sv. Venčesl.

Podružnice, ki se na organizacijo in kanonično ustanovitev pripravljajo, so v sledečih župnijah: 1. Središče. 2. Trbonje. 3. Sv. Primož na Pohorju. 4. Sv. Anton na Pohorju. 5. Sv. Križ pri Ljutomeru.

Razen mesečnih shodov za Slovence in Nemce v Mariboru so bili shodi in vizitacije tretjega reda v sledečih župnijah: 1. Sv. Jakob v Slov. goricah, dne 27. jan. 2. Ruše (P. Emerik), dne 24. febr. 3. Zgornja Sv. Kungota (P. Jeronim), dne 3. marcija. 4. Sv. Jakob v Slov. gor., dne 10. marcija. 5. Sv. Lovrenc na Dravskem polju, dne 14. marcija. 6. Sv. Marjeta ob Pesnici, dne 17. marcija. 7. Brezno, dne 24. marcija. 8. Ruše (P. Emerik), 24. marcija. 9. Fram, dne 7. aprila. 10. Studenice, dne 14. aprila. 11. Velikanelja, dne 21. aprila, 12. Ormož, dne 23. aprila. 13. Puščava, dne 18. aprila, 14. Sveti Jurij ob Pesnici (P. Jeronim), dne 28. aprila. 15. Črešnjevec, dne 5. majnika. 15. Zavod čč. šolskih sester v Mariboru (za gojenke in služabnice) dne 12. majnika. 17. Sv. Bolfenk na Kogu, dne 19. majnika. 18. Sv. Miklavž pri Ormožu, dne 20. majnika. 19. Sv. Ilj v Slov. gor. dne 26. majnika. 20. Slivnica, dne 9. junija. 23. Sv. Anton na Pohorju, dne 16. junija. 24. Brezno, dne 19. junija. 25. Sv. Ožbalt, dne 23. junija. 26. Stari trg, dne 7. julija. 27. Ruše, dne 14. julija. 28. Spodnja Poljskava, dne 4. avgusta. 29. Sv. Jakob v Slov. gor., dne 11. avgusta. 30. Sv. Martin pri Slovenjgradcu, dne 18. avgusta. 31. Ribnica na Pohorju, dne 25. avgusta. 32. Hoče, dne 1. septembra. 33. Vuzenica, dne 6. septembra. 34. Sv. Križ nad Mariborom, dne 15. septembra. 35. Jarenina (P. Jeronim), dne 22. septembra. 36. Veržej, dne 29. septembra. 37. Sv. Peter pri Mariboru (P. Jeronim), dne 13. oktobra. 38. Sv. Križ pri Ljutomeru, dne 13. oktobra. 39. Slovenska Bistrica, dne 20. oktobra. 40. Zavrče, dne 27. oktobra. 41. Svetinje, dne 3. novembra. 42. Sv. Jurij ob Pesnici, dne 17. novembra. 43. Studenice, dne 24. novembra. 44. Sv. Barbara pri Vurbergu, dne 1. decembra. 45. Lembah, dne 4. decembra. 46. Selnica, dne 12. decembra.

Izostala je vizitacija (večinoma zaradi vojske) v letu 1918 v sledečih župnijah: 1. Sv. Martin pri Vurbergu. 2. Cirkovce. 3. Središče. 4. Trbonje. 5. Sv. Primož na Pohorju. 6. Majšberg. 7. Makole. 8. Laporje. 9. Tinje. 10. Sv. Venčesl. 11. Svečina. 12. Remšnik. 13. Spodnja Sv. Kungota. 14. Sveti Lenart pri Velikinedelji. 15. Sv. Janž na Dravskem polju.

Skupna vdeležba pogrebov udov. Če se le pravočasno pogreb naznani, vdeležijo se ga udje skupno s križem in redovnimi znaki na prsih. — Za vsakega pokojnega uda, ki je organizaciji priglašen, se oznani in opravi ena sv. maša. V ta namen daruje vsaki ud na leto 40 vinarjev. To velja le za ude glavne mariborske skupščine. Vsaka podružnica naj sama zase skrbi na enak način!

Do dne 31. decembra 1918 je bilo v Mariboru vpisanih (s podružnicami vred): 18.920 udov tretjega reda. Od teh je že umrlo 4074, najbrž še več, pa niso bili naznanjeni, 723 je takih, ki so ali sami izstopili, ali pa bili izključeni!

(Dalje prihodnjč.)

Duhovne vaje v Kamniku so se dobro obnesle. Bili so to res lepi dnevi, dnevi sreče, prijeten čas zveličanja za goreče naše tretjerednike. To je splošna sodba. Nad vse pričakovanje je bila udeležba mnogoštevilna.

Bilo je sedem govorov ali premišljanj. Pokazala se je tretjerednikom pot do zveličanja, do prave svetosti. Opisale so se tri stopnje na tej poti; ovire, ki so na potu stavljeni in pripomočki, kako uspešno nadaljevati to pot. Najlepša zahvala bodi izrečena mnogočastitemu o. Salvatorju, provincijalnemu komisarju III. reda, ki je prevzel sklepni govor in izvršil vizi-tacijo naše skupščine, vsem ostalim prečastitim patrom, ki so pomagali v spovednici, pevcem, ki so s petjem povelečevali slovesnost, vsem dobrim tretjerednikom, ki so se z zgledno gorečnostjo vdeleževali duhovnih vaj!

Razgled po serafinskem svetu.

† **O. Evgen Matić.** Lansko leto dne 26. julija je umrl mlad frančiškan bosenske provincije o. Evgen Matić, v hrvaški katoliški književnosti znan s pisateljskim imenom Narcis Jenko. Bil je nekaj let učitelj na frančiškanski gimnaziji v Visokem, urejeval je tudi tretjeredni list „Glasnik sv. Ante“. Vsled bolezni je bil prisiljen popustiti šolo in urejevanje, ni pa opustil pi-sateljstva. Razodeval je velike in lepe zmožnosti. V bolezni je bil nena-vadno potrpežljiv in kljub hudim bolečinam vedrega obraza, dokler ga ni Vsevedni poklical k sebi.

Predsednik severno-ameriških Zjedinjenih držav učeni profesor Wilson, ki je prišel v Evropo na mirovno zborovanje, je obiskal tudi sv. očeta Benedikta XV. in njih državnega tajnika kardinala Gaspárijja (Gasparrí). Ta obisk gotovo ni brez pomena. Preden se je pričela svetovna vojna, so si rajni sv. oče Pij X. dolgo časa prizadevali, da bi se zastopniki evropskih držav mirno pobotali — našli so pa gluha ušesa; ni čuda, ako je kmalu po začetku splošnega požara bridka žalost uničila telesne moči rahločutnemu Piju X. Novi papež Benedikt XV. je pričel koj nadaljevati delo slavnega prednika: vladarje, države in narode je opominjal k miru — v Evropi je dolgo, dolgo ostal glas vpijočega v puščavi. Prve mesece je bilo vojno navdušenje — naravno ali umetno — še zelo veliko. Prvi vladar, ki je stopil na stran sv. očeta je bil novoizvoljeni predsednik mogočnih Zjedinjenih držav, bistrourni Wilson. Njegovo prizadevanje za mir so tedaj sv. oče iskreno pozdravili. Toda tudi Wilsona precej časa Evropa ni poslušala. Ker so Nemci s svojimi podmorskimi čolni jeli delati škodo tudi Ameriki, je bil Wilson prisiljen poslati ameriške čete v Evropo. Te čete so odločile vojno, od takrat, ko so nastopile, Nemci niso bili več kos svojim nasprotnikom. Kako so se stvari zasukale na Nemškem in pri nas, je znano. Naravno je, da bo imel na mirovnem posvetovanju predsednik Wilson glavno, če ne odločilno besedo. S katoliškega in narodnega stališča si moramo žele-ti, da ne bi obveljale pretirane zahteve brezverske italijanske vlade; te zahteve so obsežene v takimenovanem „londonskem paktu“; ako bo ta pogodba obveljala, potem sv. oče ne bodo zastopani na mi-rovnem zborovanju in kraji, ki jih je Italija zasedla, bodo ostali v laških rokah. K sreči Amerika ni podpisala londonskega pakta, dalje nasprotujejo italijanske zahteve Wilsonovim načelom. Potemtakem je umljivo, da želimo, naj Amerika odloči tudi na mirovnem kongresu kakor se je skazala na bojišču. Naše prepričanje je tudi, da v Evropi ne bo stano-vitnega miru, ako ne bo sv. katoliška cerkev dobila svojih pravic, če ne bodo sv. oče imeli svojega zastopnika najprej na zborovanju, potem pa tudi v mednarodnem razsodišču.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: rajni vlč. p. Viktorin Fürst, kapucin, † v Škofji Loki, star 30 let; č. brat Štefan Jazbec, kapucin, ki je po več ko štiriletni vojaški službi umrl v domovino v starosti 33 let. Dalje

I. pokojni udje tretjega reda

1) skupščine svetotrojiške:

Sv. Trojica: Anton Kavčič, Marija Dominko. Kapela: Ivanja Slana, Antonija Zemljč. Sv. Andraž v Slov. gor.: Marija Kocmut, Matija Gril. Sv. Bolfank v Slov. g.: Genov. Krampberger, Marija Maholič, Marija Bračič. Sv. Urban pri Ptuj: Marija Rajšp, Urban Zelenko, Elizabeta Letnik. Sv. Anton v Slov. gor.: Elizabeta Hanžel, Karel Herman. Sv. Peter pri Radgoni: Jožefa Rauter, Roza Pavlič. Mala Nedelja: Julijana Murkovič, Terezija Stanjk, Marija Šrol. Sv. Rupert v Slov. gor.: Ana Zimonič, Marija Geberič. Negova: Marija Kocbek, Genov. Merčnik, Katarina Koren. Sv. Ana: Ana Perko. Sv. Benedikt v Slov. g.: Filomena Rajšp.

2) skupščine celjske:

Celje: Terezija Ledrar, Gašper Zupanc. Teharje: Jožef Plahuta, Ana Kovač, Jera Taršek, Janez Zupanc, Uršula Jančič. Laško: Marija Rozman, Marjeta Ovčar. Polzela: Antonija Kolšek, Marija Kolšek, Leopold Kotnik, Jera Kotnik. Sv. Jurij ob juž. železnici: Katarina Škof, Marija Gobec, Jozefa Krajnc, Janez Tidler, Martin Oset, Marija Pavčnik, Jurij Zdolšek, Uršula Žveglar. Kalobje: Marija Guček. Dobje: Katarina Plahuta, Terezija Hodej. Planina: Marija Čatar. Šmarjeta: Blaž Žužej. Gotovlje: Neža Pušnik. Dramlje: Ana Podsedensek, Marija Lončarič. Vitanje: Marjeta Bočar, Jera Steničnik. Šmartno v rožni dolini: Alojzija Krznar. Nova-cerkev: Marija Cvenk, Lovrenc Zupaneč. Slivnica: Jakob Pestivšek, Marija Skale, Ignac Lončar. Vojnik: Liza Hrašan. Trbovlje: Anton Kozar. Žalec: Jozefa Koren. Sv. Štefan: Terezija Robič. Črešnjevce: Antonija Sančič. Konjice: Frančiška-Klo-kočovnik, Mića Ratej, Ana Wajgl, Jula Orož, Franc Lešnik, Katarina Vinter, Justina Muc, Marija Selih, Marija Klančnik, Terezija Plajks, Antonija Trobentar, Karel Iršič. Spodnja Ponikva: Alojzija Zabukošek. Žiče: Ana Kerčun. Sv. Jernej: Mar. Pečnik. Prihova: Jozefa Klančnik. Čadram: Ana Habjan, Marija Ratej, Marija Fošt. Dolič: Jurij Kotnik, Tomaž Jovan, Antonija Dvorjak, Jula Oder. Šmarje pri Jelšah: Terezija Pešek, Neža Šket, Antonija Pilko, Neža Štumberger, Jakob Šket, Lizabeta Štumberger, Frančiška Šeligo, Marija Frlež, Liza Lah. Sladka gora: Marija Arzenšek. Boštanj: Ana Schrai. Svibno: Liza Kamniker, Marija Kamniker, Janez Samec. Št. Jurij pod Tabrom: Terezija Klinar. Stoprce: Julijana Jus, Ignac Jus, Jera Taciga. Št. Vid nad Valdekom: Lorenc Marcel, Jurij Drnjak, Marija Oprešnik, Urša Podpečan.

3) skupščine mariborske:

Sv. Križ pri Ljutomeru: M. Šijanec, Ter. Jelen, A. Novak, M. Zemljč, M. Senčar, Frančiška Šrajner, Jozefa Karba, Ter. Slana, M. Jureš, Roza Kunčič, Franc Peršak (vojak), Katarina Hanžič, Ter. Makovec, A. Janžekovič, A. Balažič, Frančiška Verbnjak, Ter. Skuhala, Antonija Kardinar, Ter. Kardinar, Alojzija Jelen, A. Rantaša, M. Vavpotič, A. Kohar, Magdalena Kostec, Antonija Prelog, M. Rantaša. Sv. Anton na Pohorju: Neža Mrak. Vurberg: Johana Murko. Sv. Jurij ob Pesnici: Frančiška Brus, Ptuj (hiralnica): Barbara Manko. Maribor: Ter. Löschnig, Antonija Furek.

4) skupščine brežiške:

Cerklje: Marija Polovič, Janez Žibert, Jožef Mlatkovič. Bizeljsko: Vincenc Pinterič. Sromlje: Rozalija Kostanjšek, Marija Kroželj, Ana Ban, Martin Kostrevec, Ana Molan. Dobova: Martin Špiler, Martin Vogrinc. Brežice: Marija Levak, Franc Benja. Čatež: Ana Ozemc, Marija Štefančič, Marija Klemenčič, Janez Kodrič. Pišec: Ana Zidarič. Artiče: Helena Pavlija, Jozefa Grdovič. Velika Dolina: Helena Novosel.

5) skupščine novomeške:

Št. Rupert: preč. g. Janez Mervec, župnik in voditelj III. reda, Neža Hostnik, Ana Majcen, Amalija Cefronij, Frančiška Sladič, Marija Lukek, Kristina Mandelj, Marija Meznar, Alojzija Skolj.

6) skupščine ljubljanske:

Marija Mencin, Frančiška Sabeliko, Elizab. Smrekar, Lucija Colnar, Jera Černe, Marija Ponikvar, Urš. Lovše, Urš. Blažič, Matilda Florjančič, Ana Rot, Marija Zevnik, Marijana Pirman, Mar. Kolosan, Mar. Podobnik, Frančišek Zafran, Gregor Zor, Andrej Vodišek, Ivan Knofter, Ana Felicijan, Marijana Čizman, Amalija Gerden, Antonija Bizjak,

Neža Slana, Neža Dimnik (50 let v III. redu), Marijana Logar, Alojzija Bučar, Marija Perko, Apolonija Brenk (umrla na obisku bolnih doma).

7) skupščine kamniške:

Kamnik: Ana (Klara) Samec (23 let v III. redu). Tunjice: Jozefa (Elizab.) Zabajnik. Motnik: Frančiška (Klara) Grabnar.

8) skupščine škofjeloške:

Vič. gosp. kanonik novomeški Matija Erzar, bivši župnik v Selcih nad Škofjo Loko. Župnija Šk. Loka: Jerica Rupar, Marija Demšar, Valentin Berčič, Mar. Tavčar, Valentin Jenko. Stara Loka: Tomaž Pokorn, Marija Dobre, Marija Pevc, Ivana Golob, Jedrt Platiša. Mavčiče: Mina Aleš. Šmartin pri Kranju: Antonija Masterl, Marija Lisičnik. Sora: Helena Rozman. Št. Lenard nad Šk. L.: Helena Debelak.

9) skupščine pri Novi Štifti (Dolenjsko):

Anton Pintar. Sv. Gregor: Frančiška Gornik, Ana Ambrožič.

II. pokojni udje armade sv. Križa:

Marija Brichel in Mihael Jager iz Ljubljane. Priporočata se udom armade sv. Križa v molitev!

Dalje se priporočajo v molitev:

Neka oseba v čast Mariji, brezmadežni in žalostni Materi božji, in sv. Antonu sebe ter svojega brata Alojzija, vojaka za srečno vrnitev iz italijanskega vjetništva. A. D. v dober namen. M. P. za dušno in telesno zdravje. Vsem tretjerednikom bodi priporočen v molitev neki vojak, da bi dosegel milost vere in da ne bi obupal. Vse prošnje, ki še niso bile uslišane.

Zahvala za uslišano molitev.

Tretjerednica iz Artič se zahvaljuje Bogu za pomoč v važni zadevi. Zahvaljujem se, kakor sem obljubila, presv. Srcu Jezusovemu in preč. Srcu Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Ani, sv. Antonu Pad., sv. Frančišku Ksaverju za vse milosti, ki sem jih prejela v življenju. — Pintar Marija. — Ker sem podpisana bila uslišana po dobroti presv. Srca Jezusovega, ko sem prosila za ozdravljenje svoje sestre, sem obljubila javno se za to zahvaliti. — Morak Jožefa v Encelnivasi.

Darovi.

Armada sv. Križa. Darovi udov (Armade sv. Križa) v decembru 1918: Marija Pezdirc, Pradac 82 K. Uršula Grašinar, Sv. Jurij ob Taboru 10 K. Alojzija Kolarič, Sveti Miklavž pri Ormožu 30 K. Marija Male, Svetna ves 158 K. Marija Gal, Ljubljana 1 K. — Došlo v Kamnik: Mat. Remih, Rožno 41 Rajhenburg 2 K. Marija Čehun, Kamnik 2:70 K. Nabrano v Komendi 8:20 K, Ana Hvastja, Kamnik 1:50 K.

Za kitajski misijon: za odkup dečka (Jožef) in dekllice (Frančiška) poslano po p. Ladislavu, Celje 60 K. Za odkup dekllice na ime Ana in Marija darovali neimenovani po p. Kerubinu, Nazaret 50 K.

Frančiškanska misijonska družba v Kamniku: G. Ter. Müller 4 K, preč. gosp. Anton Jamnik 10 K, Elizabeta Pintar 10 K, tretjeredniki kamniški 14 K, Janez Jenčič 40 K, Marija Kotar 5 K, neimenovan 3 K, Helena Antonin 1 K.

Frančiškanska misijonska družba v Mariboru; župnijski urad Sv. Štefan pri Žusmu 10 K.

Za afrikanske misijone: A. Rovtar, Gornji grad 41 K. Neimenovan za odkup dekllice na ime Frančiška 30 K, na ime Lucija 30 K, na ime Anton 30 K, na ime Marija 20 K, na ime Helena 20 K. Neka žena za odkup pag. dečka na ime Andrej 30 K.

Za Sv. Goro: Marija Šmid-Lande v Dobju 96 K. Marija Zgalin, Budimpešta 10 K. Neimenovana 9 K.

Za kruh sv. Antona: preč. g. Anton Jamnik 20 K. Jospina Markovšek, Podnart 1:50 K. Anton Žerak, Žetale pri Rogatcu 6 K. Helena Wybihal, Polzela 10 K. A. Rovtar, Gornji grad 7 K. Amalija Vodušek, Podplat pri Poljčanah 5 K. Neimenovan 2 K.

»Slovenka« bo stala — kar je samoposebi umevno — na krščanskem stališču, zakaj ne moremo si misliti resnične Slovenke, ki ne bi bila verna.

Prva številka »Slovenke« obsega naslednjē spise: Cilka Krekova: Sestram! Dr. Anton Bon. Jeglič: Žena v krščanstvu. F. S. Finžgar: Naše kmetiško ženstvo in nova doba. S. T.: Ženska nadaljevalna šola po vojni. M. Elizabeta: I tebe, žena... Miha Moškerc: Dr. Krek in ženska. M.: Stoletje otroka. Dr. Fr. Mohorič: Ženska in pravo. Dr. Fran Jež: Kaj je s podporami? (veleaktualen članek za vse žene, ki jim gre vojaška ali ameriška podpora!) —r—: Naša mladina. Lea Fatur: Za naš Jadran. — Razen tega še lepa povestica in razne ženske novice. Vsekakor bo moglo naše ženstvo že iz prve številke svojega lista črpati bogate zaklade za um in srce.

Zato upamo, da ne bo slovenske žene in dekleta, ki ne bi brala svojega lista. Ženska sebi!

Listu smo postavili kolikor mogoče nizko ceno, ki je mogoča v sedanjih draginji. Če pa ena sama ne zmore te naročnine, jo zmoreta dve ali tri skupaj.

»Slovenka« bo izhajala za sedaj po enkrat na mesec, in sicer na 24 straneh z ovitkom, in stane letno 12 K, pólletno 6 K. Naročnina naj se pošilja: Upravi »Slovenke«, Ljubljana, Jugoslovanska tiskarna, II. nadstropje.

Naročnina naj se takoj pošlje po poštni nakaznici.

Slovenske žene, slovenska dekleta, agitirajte povsod za svoj list.

Ljubljana, meseca januarja 1919.

Urednice: Ivanka Klemenčič, Dr. Angela Piskernik, Marija Štupca.

Izdajatelj: Fr. S. Finžgar, mestni župnik in pisatelj; Cilka Krekova; Fr. Zabret, stolni kaplan; Anton Komlanec, delavski tajnik; Ivanka Klemenčič, urednica »Slovenke«.

Pregled tretjerednih vaj.

Skupščina brežjanska: mesečni shod: 16. februarja (tretja nedelja v mesecu) po prvem duhovnem opravilu (okoli 8. ure zjutraj) v cerkvi; ura molitve: 2. in 16. feb. (1. in 3. nedeljo v mesecu) popoldne ob 3. uri. — **Brežiška:** m. shod: 23. febr. (zadnja nedelja v mesecu) ob 2. uri popoldne. — **Celjska:** m. shod: 2. februarja (prva nedelja v mesecu) ob 1. uri nauk, litanije, darovanje; pred shodom od 12. do 1. ure molitve in petje; ponedeljek 3. febr. ob 5. uri zjutraj sv. maša za rajne tretjerednike. — **Kamniška:** m. shod: 23. februarja (zadnja nedelja v mesecu) ob 3. uri popoldne. Ob polu 3. uri poduk za novince; ob 4. uri volitev odbora III. reda za Kamnik, Podgorje, Radomlje, Rudnik Volčji potok. — **Krška:** mes. shod: 16. febr. (tretjo nedeljo v mesecu) ob 1. uri nauk, litanije, darovanje; pred shodom od 12. do 1. ure molitve in petje. Vsako nedeljo in praznik sv. maša z blagoslovom za žive in mrtve tretjerednike. — **Ljubljanska:** mes. shod: 23. febr. ob polu 5. uri popoldne; za tiste, ki so ta dan zadržani, bo shod 24. febr. ob 5. uri zjutraj v dvorani; za vnanje ude bo shod 9. febr. ob 3. uri popoldne; poduk za novince: 9. febr. ob 4. uri pop.; — **Mariborska:** m. shod: 2. februarja, na Svečnico, ob polu 3. uri popoldne. — **Nazarska:** m. shod: 2. februarja (prva nedelja v mesecu) ob polu 8. uri zjutraj z navadnim vspešnim. — **Novomeška:** mesečni shod:

9. februarija (druga nedelja v mesecu) ob en četrť na enajsto uro dopoldne s sv. mašo za III. red in ob 4. uri popoldne. — **Skupščina pazinska**: m. shod: 16. februarija (tretja nedelja v mesecu). — **Svetotrojiška**: m. shod: 2. febr., na Svečnico. Duhovne vaje: 31. jan., 1. in 2. febr. Vsaki dan bodo trije govori. Dne 2. febr. ob polu 8. uri zjutraj skupno sv. obhajilo, ob 2. uri popoldne sklep sv. duhovnih vaj z mes. shodom in z zahvalno pesmijo; ura molitve: dne 2. febr. ob polu 2. uri pop. serafinski rožni venec; 9. in 16. febr. molitvena ura za evharistični odsek (knjiga: »Vedno češčenje« za lavantinsko škofijo); 23. februarja serafinski rožni venec s primernim petjem. — **Skupščina pri Novi Štifti**: m. shod: 2. febr. (4. nedeljo v mesecu) ob 2. uri popoldne (v zimskem času, v poletnem času ob 3. uri pop., poprej pa ura molitve. — **Skupščina na Viču**: m. shod: 2. februarija (prva nedelja v mesecu) popoldne po litanijah; odborne seje: na dan shoda pred govorom.

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1919.

Mesec februar ali svečan.

1. sobota: Bl. Andrej Konti, sp. 1. r.; **P. O.**

2. **nedelja**: 4. po razglašenju; Svečnica. V. O. P. O.

3. ponedeljek: Bl. Odorik, sp. 1. r.; **P. O.**; sv. Blaž, šk. muč.

4. torek: Sv. Jožef Leoniški, sp. r.; **P. O.**

5. sreda: Sv. Peter Krstnik in tov., jap. m. 1. in 3. r.; **P. O.**; sv. Agata, d. m.

6. četrtek: Sv. Tit, šk.; sv. Doroteja, d. m.

7. petek: Bl. Egidij Marija (bl. Ricerij in bl. Anton Stronkonjski) sp. 1. r.; sveti Romuald, opat.

8. sobota: Sv. Janez Matski, sp.

9. **nedelja**: 5. po razglašenju; sv. Ciril Aleks., šk. c. uč.; sv. Apolonija, d. m.

10. ponedeljek: Sv. Skolastika, devica.

11. torek: Prikazanje Marije brezmadežne v Lurdu.

12. sreda: Sv. ustanov. reda služabnikov Marijinih.

13. četrtek: Bl. Janez Triorski, muč. 1. r.

14. petek: Bl. Joana Valeška, vd.; sveti Valentin, muč.

15. sobota: Sv. Favstin in Jovita, muč.; preneš. sv. Antona P.

16. **nedelja**: 1. predp.; bl. Filipa Mareliška, dev. 2. r.

17. ponedeljek: Sv. Hilarij, šk. cerk. uč.

18. torek: Sv. Simeon, šk. mučenec.

19. sreda: Sv. Konrad, sp. 3. r.; **P. O.**

20. četrtek: Bl. Peter Trejski, sp. 1. r.

21. petek: Sv. Angela Mériči, d. 3. r. P. O.

22. sobota: Sv. Marjeta Kort., spokorn. 3. r.; **P. O.**

23. **nedelja**: 2. predp.; sv. Peter Damijan, šk. cerk. uč.

24. ponedeljek: Sv. Matija, apostol.

25. torek: Bl. Sebastijan Apar., sp. 1. r.

26. sreda: Bl. Izabela, dev. 2. r.

27. četrtek: Sv. Leander, škof.

28. petek: Bl. Antonija Flor., vd. 2. r.

Opomba: **P. O.** pomeni popolni odpustek za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolni odpustek samo za ude treh redov sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnim odpustkom.

Listnica uredništva.

Nekaj darov ni objavljenih v pričujočem zvezku; pridejo prihodnjič na vrsto, kakor tudi priporočila in zahvale, ki so došle zadnji čas. Treba je bilo pohiteti, ker prometne težkoče še niso premagane. Prosimo blagovoljne naročnike, da nam odpuste, ker je zadnje mesece »Cvetje« bolj počasi prihajalo. Velikokrat so se pošiljatve zgubile, po dolgem času smo zvedeli ter znova poslali. Sodelavce in bravce prosimo, da naj za vsak zvezek namenjeno gradivo zadosti zgodaj pošljejo. Kar bo uredniku šele 14. prejš-njega meseca prišlo v roke, bo odložil za naslednjo številko.

